

Perbezaan Sokongan Keluarga dan Penghargaan Kendiri di Antara Remaja Pencapaian Akademik Tinggi dan Rendah

**Siti Nor Yaacob
Zalina Said**

Abstract

Kajian ini bertujuan untuk mengenalpasti perbezaan sokongan ibu bapa dan penghargaan kendiri di antara remaja pencapaian akademik tinggi dan rendah. Kajian telah dijalankan ke atas 158 orang pelajar tingkatan 4 dari 4 buah sekolah di Selangor dan Wilayah Persekutuan. Data dikumpul menggunakan borang soal selidik yang diisi sendiri oleh responden. Sokongan ibu bapa diukur menggunakan skala Kategori Sokongan Sosial Pearson (1982). Penghargaan kendiri diukur menggunakan "Self-Image Questionnaire for Young Adolescent" (SIQYA) (Petersen et al., 1984). Ujian-t digunakan untuk menguji hipotesis kajian. Hasil kajian mendapati bahawa terdapat perbezaan yang signifikan sokongan ibu bapa ($t = 5.19, p < 0.001$) dan penghargaan kendiri ($t = -5.21, p < 0.001$) antara remaja pencapaian akademik tinggi dan rendah. Dapatkan kajian menunjukkan bahawa sokongan ibu bapa dan penghargaan kendiri remaja mempunyai sumbangan yang signifikan dalam menentukan tahap prestasi akademik remaja. Oleh itu, ibu bapa perlulah memberi sokongan yang sewajarnya kepada remaja, membantu remaja mempertingkatkan penghargaan kendiri dan berusaha memperolehi kecemerlangan akademik.

Siti Nor Binti Yaacob is currently the Acting Head of the Department of Human Development and Family Studies, Faculty of Human Ecology, Universiti Putra Malaysia, Serdang Selangor.

Zalina Binti Said is a graduate from the Department of Human Development and Family Studies, Faculty of Human Ecology, Universiti Putra Malaysia.

Pengenalan

Pencapaian akademik adalah antara indikator utama mobiliti sosial dan dianggap sangat penting untuk kejayaan hidup remaja dalam masyarakat moden. Remaja yang cemerlang di sekolah mampu melalui transisi kehidupan ke alam dewasa dengan lebih lancar dan lebih berjaya dari segi ekonomi dan peluang pekerjaan (Hecker, 1998). Pencapaian akademik remaja juga perlu diberi perhatian khusus kerana dapatkan kajian menunjukkan pencapaian akademik rendah merupakan faktor risiko signifikan untuk pelbagai masalah tingkah laku (Barriga, Doran, Newell, Morrison, Barbetti & Robbins, 2002; William & McGee, 1994).

Pencapaian akademik remaja dipengaruhi oleh pelbagai faktor. Dapatkan kajian menunjukkan antara faktor yang mempunyai sumbangan signifikan terhadap pencapaian akademik remaja ialah faktor keluarga dan personaliti diri (Alves-martins, Peixoto, Gouveia-Pereira, Amaral & Pedro, 2002; Arellano, Chavez & Deffenbacher, 1998; Lynsky & Hall, 2000; Muijs, 1997; Smith, 1992; Trusty, 2000; Williams & McGee, 1994). Kenyataan bahawa 'pendidikan bermula dari rumah' menggambarkan bahawa keluarga memainkan peranan penting dalam mempengaruhi pencapaian remaja. Antara faktor keluarga yang sering menjadi tumpuan pengkaji ialah latarbelakang ibu bapa (pendidikan, pekerjaan dan pendapatan), pengharapan ibu bapa dan sokongan ibu bapa. Remaja yang mempunyai ibu bapa dengan tahap pendidikan, pekerjaan dan pendapatan yang tinggi, menunjukkan pencapaian yang lebih tinggi di sekolah (Anuar, 1990; Lockheed, Fuller & Ngirongo; 1989; Maqsud & Rouhani, 1991). Ibu bapa berkenaan didapati mempunyai aspirasi yang tinggi terhadap pencapaian anak dan mampu menyediakan sokongan material yang merangsang kecemerlangan akademik. Pengharapan akademik ibu bapa terhadap remaja mempengaruhi pengharapan akademik remaja itu sendiri. Pengharapan akademik mempunyai perkaitan signifikan dengan tahap pencapaian akademik (Sanders, Field & Diego, 2001). Sokongan keluarga sama ada dari segi kemudahan pembelajaran dan keselamatan emosi mempunyai perkaitan yang sangat signifikan dengan pencapaian akademik remaja (Lmborn & Steinberg, 1993; Mok, 1991; Steinberg, Lamborn, Dornbusch & Darling, 1992; Zuraini, 1993). Kualiti sokongan yang tinggi daripada ibu bapa meningkatkan keyakinan remaja terhadap kebolehan diri dan menjadi satu motivasi kepada remaja untuk mencapai kecemerlangan.

Penghargaan kendiri adalah antara faktor personaliti diri yang menarik tumpuan penyelidik yang mengkaji pencapaian akademik remaja. Remaja yang mempunyai penghargaan kendiri tinggi didapati memperolehi pencapaian akademik yang tinggi (Alves-martins, Peixoto, Gouveia-Pereira, Amaral & Pedro, 2002; Robinson-Awana, Kehle & Jenson, 1986; Skaalvik, 1983).

Berdasarkan tinjauan ringkas di atas, kajian ini dijalankan untuk mengenalpasti perbezaan tahap sokongan ibu bapa dan penghargaan kendiri di antara remaja pencapaian akademik tinggi dan rendah. Hipotesis kajian ini ialah:

1. Tidak terdapat perbezaan signifikan sokongan ibu bapa di antara remaja pencapaian akademik tinggi dan rendah.
2. Tidak terdapat perbezaan signifikan penghargaan kendiri di antara remaja pencapaian akademik tinggi dan rendah.

METODOLOGI

Responden kajian

Kajian telah dijalankan pada tahun 1995 di empat buah sekolah menengah di negeri Selangor dan Wilayah Persekutuan. Sekolah yang dipilih memenuhi kriteria kajian iaitu mempunyai kumpulan pelajar dengan pencapaian akademik tinggi dan kumpulan pelajar dengan pencapaian akademik rendah. Seramai 158 orang pelajar tingkatan empat dan tinggal bersama keluarga telah dipilih sebagai responden kajian. Daripada jumlah ini, seramai 79 orang responden adalah pelajar yang mendapat pencapaian akademik tinggi dan 79 orang adalah pelajar yang mendapat pencapaian akademik rendah dalam peperiksaan Penilaian Menengah Rendah (PMR) pada tahun 1994. Remaja pencapaian akademik tinggi ialah pelajar yang mendapat sekurang-kurang 6A tanpa gred C atau lebih rendah dan remaja pencapaian akademik rendah ialah pelajar yang mendapat gred C atau lebih rendah bagi semua mata pelajaran.

Pengumpulan Data

Data dikumpul menggunakan borang soalselidik yang diisi sendiri oleh responden. Sebelum mengisi borang soal selidik, responden diberi penerangan ringkas mengenai tujuan kajian dan panduan menjawab soalan. Borang soal selidik telah dibentuk berdasarkan kepada tujuan kajian dan mengandungi tiga bahagian iaitu latar belakang responden dan keluarga, sokongan ibu bapa dan penghargaan kendiri remaja.

Pengukuran Variabel

Sokongan ibu bapa

Sokongan ibu bapa diukur menggunakan skala Kategori Sokongan Sosial Pearson (1982) yang telah diubahsuai mengikut konteks tempatan. Skala yang diubahsuai ini mengukur 10 aspek sokongan sosial berbentuk fizikal dan bukan fizikal yang diterima oleh responden daripada ibu bapa iaitu kasih, galakan, contoh, rasa diterima, panduan, tenangkan perasaan dan fikiran, kejujuran, kemudahan untuk belajar, kewangan dan ganjaran.

Responden diminta menyatakan tahap kepuasan bagi setiap sokongan yang diterima berdasarkan skala berikut: Skor 1 untuk sangat memuaskan, skor 2 untuk memuaskan, skor 3 untuk sederhana memuaskan, skor 4 bagi tidak memuaskan dan skor 5 untuk sangat tidak memuaskan. Skor responden dijumlahkan dan bagi variabel sokongan ibu bapa, semakin tinggi skor bermakna semakin rendah tahap kepuasan responden terhadap sokongan yang diterima daripada ibu bapa. Dalam kajian ini, ujian realibiliti bagi skala sokongan sosial menghasilkan koefisien alpha bersamaan 0.90.

Penghargaan kendiri

Penghargaan kendiri telah diukur menggunakan skala “*Self-Image Questionnaire for*

Young Adolescent" (SIQYQ) oleh Petersen et al. (1984). Skala ini mengukur 9 aspek imej kendiri iaitu kawalan impuls, keadaan emosi, imej badan, penguasaan dan daya tindak, psikopatologi, penyesuaian unggul, perhubungan dengan rakan sebaya, perhubungan dengan keluarga dan matlamat pendidikan kerjaya. Instrumen ini mengandungi 98 item iaitu 43 item positif dan 55 item negatif.

Kawalan impuls diukur menggunakan 8 item iaitu 4 item positif (contoh: Saya tidak bersifat marah pada kebanyakan masa) dan 4 item negatif (contoh: Saya menjadi ganas jika tidak mendapat apa yang diingini). *Keadaan emosi* mengandungi 11 item iaitu 3 item positif (contoh: Saya selalu gembira dalam hidup saya) dan 8 item negatif (contoh: Perasaan saya mudah tersinggung). *Imej badan* dinilai berdasarkan 11 item (5 item positif dan 6 item negatif) mengenai kepuasan responden terhadap bentuk badan. Contoh item positif ialah "saya sering merasa gembira dengan rupa paras saya" dan contoh item negatif ialah "saya tidak puashati dengan berat badan saya". Aspek *penguasaan dan daya tindak* yang menilai keupayaan responden mengelusai dan bertindak terhadap masalah diukur menggunakan 5 item positif (contoh: Biasanya jika saya menumpukan sepenuh perhatian, saya akan dapat mempelajari apa sahaja) dan 5 item negatif (contoh: Saya merasa takut untuk menghadapi alam dewasa). Aspek *psikopatologi* yang terdiri daripada 11 item negatif menilai sama ada responden mengalami masalah gangguan emosi dan mental. Contoh item ialah "saya merasa takut sesuatu setiap masa". *Penyesuaian unggul* menilai keupayaan responden menyesuaikan diri dalam perhubungan dengan individu lain menggunakan 9 item positif (contoh: Saya dikenali ramai di sekolah) dan satu item negatif (contoh: Saya merasa risau kalau-kalau tidak menjalankan tanggungjawab ke atas diri sendiri di masa hadapan). Aspek *perhubungan dengan rakan sebaya* mengandungi 10 item iaitu empat berbentuk positif (contoh: Saya tidak menghadapi masalah untuk berkawan) dan enam berbentuk negatif (contoh: Saya sukar untuk berkawan). Aspek *perhubungan dengan keluarga* mengandungi 7 item positif (contoh: Pada kebanyakan masa, saya boleh mengharapkan ibu bapa saya) dan 10 item negatif (contoh: Saya merasa sangat sukar untuk memahami ibu bapa saya). Aspek *matlamat pendidikan kerjaya* yang mengandungi 10 item (6 item positif dan 4 item negatif) bertujuan untuk menilai pandangan responden terhadap matlamat pendidikan mereka. Contoh item positif ialah "saya selalu menanti peluang untuk belajar di pusat pengajian tinggi" dan contoh item negatif ialah "sekolah dan pelajaran tidak banyak memberi makna kepada saya".

Bagi setiap item responden diberi 5 pilihan jawapan "1" untuk sangat tidak menggambarkan diri saya, "2" untuk tidak menggambarkan diri saya, "3" untuk sederhana menggambarkan diri saya, "4" untuk menggambarkan diri saya dan "5" untuk sangat menggambarkan diri saya. Bagi soalan yang berbentuk negatif, jawapan responden dikod semula supaya semakin tinggi skor menggambarkan semakin tinggi penghargaan kendiri responden. Skor purata penghargaan kendiri diperolehi dengan membahagikan jumlah skor dengan jumlah item skala. Ujian reliabiliti skala memberi nilai koefisien alpha bersamaan 0.94.

Analisis Data

Data dianalisis menggunakan kaedah *Statistical Package for The Social Sciences for*

Windows (SPSS for windows). Analisis diskriptif (frekuensi, peratus, purata dan sisihan pawai) telah digunakan untuk tujuan memerihalkan daptatan kajian. Ujian-t digunakan untuk menguji hipotesis.

HASIL KAJIAN DAN PERBINCANGAN

Latar Belakang Responden dan Ibu Bapa

Maklumat latar belakang responden dibentangkan dalam Jadual 1. Majoriti responden adalah pelajar perempuan (88%), berbangsa Cina (51.3%) dan mempunyai bilangan adik-beradik di antara 1-3 orang (51.3%)

Jadual 1: Latar Belakang Responden

Maklumat Latar Belakang	N	%
Jantina		
Lelaki	19	12.0
Perempuan	139	88.0
Bangsa		
Melayu	45	28.5
Cina	81	51.3
India	28	17.7
Lain-lain	4	2.5
Bilangan adik-beradik		
1 - 3	81	51.3
4 - 6	67	42.5
7 - 10	8	5.0
11 - 13	2	1.2

Jadual 2 menunjukkan bahawa ibu bapa responden mempunyai taraf pendidikan sederhana iaitu di peringkat Sijil Pelajaran Malaysia (27.6% bapa dan 33.6% ibu), sekolah rendah (22.4% bapa dan 30.3% ibu) dan Sijil Rendah Pelajar (13.8% bagi kedua ibu bapa). Dari segi pekerjaan, sebanyak 36.5% bapa responden terlibat dalam pekerjaan profesional, 22.3% bekerja dalam bidang separa profesional dan 34.5% bukan profesional. Majoriti ibu responden adalah suri rumah (64.7%) dan hanya 16.7% sahaja ibu responden yang bekerja dalam bidang professional.

Dari Jadual 2 juga didapati lebih kurang 41.0% bapa responden mempunyai pendapatan antara RM500 hingga RM1000. Sebanyak 28.2% pula mempunyai pendapatan melebihi RM2000. Skor purata pendapatan bulanan bapa responden ialah RM2416.71. Majoriti ibu responden merupakan suri rumah sepenuh masa. Oleh

yang demikian, lebih daripada 70% ibu responden termasuk dalam kategori berpendapatan antara sifar hingga RM500 sebulan. Skor purata pendapatan ibu responden ialah RM583.97.

Jadual 2: Latar Belakang Ibu Bapa Responden

Maklumat	Bapa		Ibu	
	N	%	N	%
Pendidikan				
Tidak bersekolah	3	2.0	8	5.3
Sekolah rendah	34	22.4	46	30.3
SRP	21	13.8	21	13.8
SPM	42	27.6	51	33.6
STPM	7	4.6	4	2.6
Sijil	3	2.0	4	2.6
Diploma	11	7.2	6	3.9
Ijazah	15	9.9	6	3.9
Sarjana	12	7.9	5	3.3
Ph.D	4	2.6	1	0.7
Pekerjaan				
Profesional	54	36.5	26	16.7
Separo Profesional	33	22.3	7	4.5
Bukan Profesional	51	34.5	21	13.5
Pesara	10	6.7	1	0.6
Surirumah	-	-	101	64.7
Pendapatan (RM sebulan)				
0 – 500	19	12.9	113	72.4
500 – 1000	60	41.0	13	8.4
1001 – 2000	27	18.4	20	12.8
> RM2000	41	28.2	10	6.4
Purata	2416.71		583.97	
S.P	3205.94		1259.26	

Skor Purata dan Sisihan Piaawai Variabel Kajian

Jadual 3 menunjukkan skor purata untuk variabel sokongan ibu bapa dan penghargaan kendiri keseluruhan serta skor purata semua subskala penghargaan kendiri. Skor purata penghargaan kendiri keseluruhan dan semua subskala penghargaan kendiri bagi responden kajian ialah melebihi 3.0 daripada jumlah skor purata 5.0.

Jadual 3: Taburan Purata dan Sisihan Piawai

Variabel	Purata	S.P
Sokongan Ibu Bapa	2.07	0.77
Penghargaan Kendiri (keseluruhan)	3.46	0.40
Kawalan Impuls	3.40	0.55
Keadaan Emosi	3.48	0.58
Imej Badan	3.19	0.65
Penguasaan dan Daya Tindak	3.37	0.53
Psikopatologi	3.39	0.69
Penyesuaian Unggul	3.26	0.47
Perhubungan Rakan Sebaya	3.51	0.64
Perhubungan Keluarga	3.51	0.53
Matlamat Pendidikan Vokasional (Kerjaya)	4.43	0.64

Pengujian Hipotesis

Hipotesis pertama: Tidak terdapat perbezaan signifikan sokongan ibu bapa di antara remaja pencapaian akademik tinggi dan rendah.

Hasil ujian-t menunjukkan terdapat perbezaan signifikan skor purata sokongan ibu bapa ($t = 5.19, p < 0.001$) di antara remaja pencapaian akademik tinggi dan rendah (Jadual 4). Bagi sokongan ibu bapa, skor purata rendah menggambarkan sokongan yang tinggi dan skor purata tinggi memberi gambaran sebaliknya. Remaja yang mempunyai pencapaian akademik tinggi didapati mempunyai tahap keputusan yang lebih tinggi terhadap sokongan ibu bapa berbanding remaja pencapaian akademik rendah. Oleh yang demikian hipotesis pertama berjaya ditolak.

Ujian-t juga dilakukan ke atas setiap kategori Sokongan Sosial Pearson. Hasil kajian mendapati hanya 8 kategori sokongan sosial menunjukkan perbezaan yang signifikan antara remaja pencapaian tinggi dan rendah iaitu kasih ($t = 4.99, p < 0.001$), galakan ($t = 3.94, p < 0.001$), contoh ($t = 4.10, p < 0.001$), rasa diterima ($t = 3.45, p < 0.01$), tenangkan perasaan ($t = 4.00, p < 0.001$), kemudahan belajar ($t = 5.30, p < 0.001$ dan ganjaran ($t = 4.06, p < 0.001$). Kedua-dua kumpulan responden tidak menerima sokongan sosial yang berbeza dalam aspek panduan, kejujuran dan kewangan.

Hasil kajian ini menyokong kajian Maznah (1993), Zuraini (1993), Lamborn dan Steinberg (1993), Steinberg et al. (1992), Dukes dan Lorch (1989), Rumaya (1989) dan Aizan (1984). Semua pengkaji berkenaan mendapati sokongan ibu bapa dari pelbagai aspek memainkan peranan penting dalam menyumbang kepada kejayaan cemerlang

remaja dalam akademik. Sokongan yang diberikan oleh ibu bapa menjadi motivasi kepada remaja untuk menjalani kehidupan dengan lebih produktif serta membuatkan remaja merasa dirinya penting. Keadaan ini menguatkan semangat remaja untuk melakukan sesuatu dengan penuh minat bagi mendapatkan hasil yang terbaik. Ketiadaan sokongan ibu bapa melahirkan individu yang lemah, kurang motivasi, kurang kemampuan dalam menangani masalah dan cabaran hidup, menghadapi masalah tingkah laku di luar rumah dan mempunyai risiko tinggi untuk pencapaian akademik yang rendah (Dukes dan Lorch, 1989; Forehand, Long, Brody dan Fauber, 1986).

Jadual 4: Ujian-t Variabel Sokongan Ibu Bapa

Variabel	PA Rendah	PA Tinggi	Nilai T
	Purata	Purata	
Sokongan Ibu Bapa (Keseluruhan)	2.36	1.77	5.19***
Kasih	2.09	1.41	4.99***
Galakan	2.38	1.77	3.94***
Contoh	2.82	2.14	4.10***
Rasa diterima	2.48	1.89	3.45**
Panduan	1.96	1.75	1.51
Tenangkan perasaan	2.64	1.99	4.00***
Kejujuran	2.18	1.86	1.92
Kemudahan belajar	2.25	1.41	5.30***
Kewangan	1.92	1.56	2.39
Ganjaran	2.81	2.04	4.06***

Nota: *** $p < 0.001$; ** $p < 0.01$; PA – Pencapaian Akademik

Hipotesis kedua: Tidak terdapat perbezaan signifikan tahap pernghargaan kendiri di antara remaja pencapaian akademik tinggi dan rendah.

Jadual 5 menunjukkan hasil ujian-t bagi variabel penghargaan kendiri. Hasil kajian menunjukkan bahawa wujud perbezaan signifikan ($t = -5.21$, $p < 0.001$) penghargaan kendiri antara remaja pencapaian akademik tinggi dan rendah. Oleh yang demikian hipotesis 2 juga berjaya ditolak.

Ujian-t juga dilakukan bagi semua subskala penghargaan kendiri secara berasingan. Hasil kajian mendapati wujud perbezaan signifikan antara remaja pencapaian akademik tinggi dan rendah bagi semua subskala penghargaan kendiri iaitu kawalan impuls ($t = -3.27$, $p < 0.05$), keadaan emosi ($t = -3.96$, $p < 0.05$), imej badan ($t = -3.00$, $p < 0.05$), penguasaan dan daya tindak ($t = -4.12$, $p < 0.001$), psikopatologi ($t = -5.65$, $p < 0.001$) penyesuaian unggul ($t = -5.58$, $p < 0.001$), perhubungan rakan sebaya ($t = -2.10$, $p < 0.05$), perhubungan keluarga ($t = -4.49$, $p < 0.001$) dan matlamat pendidikan kerjaya ($t = -5.53$, $p < 0.001$).

Dapatan kajian ini menyokong hasil kajian Alvis-martin et al. (2002), Robison-Awana et al. (1986) dan Yoger dan Ilan (1987) yang mendapati penghargaan kendiri mempunyai perkaitan yang signifikan dengan pencapaian akademik remaja. Remaja pencapaian akademik tinggi mempunyai penghargaan kendiri yang lebih tinggi berbanding dengan remaja pencapaian akademik rendah (Cheng dan Page, 1989; Skaalvik, 1983).

Penghargaan kendiri mempunyai perkaitan yang rapat dengan motivasi untuk belajar (Raffini, 1993). Remaja yang mempunyai penghargaan kendiri yang tinggi akan lebih bersemangat untuk belajar dan juga mempengaruhi sikap mereka terhadap kebolehan diri dan sekolah (Abu Bakar dan Salbiah, 1991; Newman, 1989).

Penghargaan kendiri yang tinggi akan mencetuskan motivasi yang tinggi dan membentuk sikap positif terhadap pelbagai aspek kehidupan remaja. Penghargaan kendiri yang rendah pula boleh merendahkan motivasi dan mendorong remaja ke arah berfikiran dan bersikap negatif terhadap kebolehan diri mahu pun pada perkara-perkara lain. Fenomena ini akan mempengaruhi kejayaan remaja di dalam pelajaran yang seterusnya boleh menjaskan masa depan mereka.

Oleh yang demikian pemupukan sifat menghargai diri sendiri amat mustahak diberi penekanan dalam proses sosialisasi dan pendidikan remaja sama ada oleh ibu bapa, guru dan individu perseorangan mahupun agensi-agensi yang berkenaan. Penghargaan kendiri yang positif menjadi pencetus kejayaan pendidikan dan masa depan yang lebih terjamin di kalangan remaja. Penghargaan kendiri positif yang terbentuk menyemai dan menyuburkan sifat keyakinan diri remaja terhadap apa yang difikir, dikata dan dibuat (Beane, 1991). Keyakinan diri menggalakkan remaja menggunakan dan merealisasi potensi diri pada tahap maksimum.

Jadual 5: Ujian-t Penghargaan Kendiri dan Pencapaian Akademik Remaja

Variabel	PA Rendah	PA Tinggi	Nilai T
	Purata	Purata	
Sokongan Ibu Bapa (Keseluruhan)	2.36	1.77	5.19***
Penghargaan Kendiri (keseluruhan)	3.28	3.62	-5.21***
Kawalan Impuls	3.26	3.54	-3.27**
Keadaan Emosi	3.29	3.65	-3.96***
Imej Badan	3.04	3.35	-3.00**
Penguasaan dan Daya Tindakan	3.20	3.54	-4.12***
Psikopatologi	3.10	3.67	-5.65***
Penyesuaian Unggul	3.07	3.46	-5.58***
Perhubungan Rakan sebaya	3.40	3.62	-2.10**
Perhubungan keluarga	3.32	3.69	-4.49***
Matlamat Pendidikan Kerjaya	4.17	4.69	-5.53***

Nota: ***p < 0.001; ** p < 0.01; PA – Pencapaian Akademik

RUMUSAN DAN CADANGAN

Kajian dijalankan ke atas 158 orang remaja sekolah untuk mengenalpasti perbezaan sokongan ibu bapa dan penghargaan kendiri di antara remaja yang mempunyai pencapaian akademik tinggi dan rendah. Secara keseluruhannya, hasil kajian mendapati remaja yang mempunyai pencapaian akademik yang tinggi mempunyai sokongan ibu bapa dan tahap penghargaan kendiri yang lebih tinggi berbanding dengan remaja pencapaian akademik rendah.

Sokongan Ibu Bapa

Hasil kajian telah memberi implikasi terhadap kepentingan peranan ibu bapa terhadap pencapaian akademik yang tinggi di kalangan remaja. Sokongan, penglibatan dan kawalan yang sesuai oleh ibu bapa terhadap anak-anak akan menyebabkan anak-anak merasa ibu bapa mengambil berat, menyayangi dan menghargai mereka serta menimbulkan rasa selamat dalam diri mereka. Perasaan begini lama-kelamaan akan membentuk keyakinan diri mereka dan menjadi perisai yang berguna kepada remaja untuk menangani setiap cabaran yang datang dalam usaha mencapai kejayaan di dalam hidup (Abdullah Al-Hadi, 1993; Steinberg et al., 1992; dan Rumaya, 1989).

Ibu bapa perlulah sentiasa memberi sokongan yang berterusan kepada remaja supaya mereka mempunyai keyakinan dan motivasi untuk meraih kejayaan dalam apa juga yang dilakukan termasuk pencapaian akademik. Kejayaan dalam bidang akademik akan memberi ruang yang lebih luas kepada remaja untuk mencapai kejayaan yang lebih besar dalam hidup mereka. Oleh sebab itu, sokongan ibu bapa amat penting diberikan kepada remaja bagi menggalakkan perkembangan potensi mereka berlaku dengan sempurna demi untuk kecemerlangan diri terutama dalam bidang akademik.

Penghargaan Kendiri

Hasil kajian menunjukkan terdapat perbezaan signifikan penghargaan kendiri di antara remaja pencapaian akademik tinggi dan rendah. Tahap penghargaan kendiri remaja yang mempunyai pencapaian akademik tinggi didapati lebih tinggi berbanding dengan remaja pencapaian akademik rendah. Ini membuktikan bahawa tahap penghargaan kendiri akan mempengaruhi pencapaian akademik remaja.

Penghargaan kendiri boleh mempengaruhi keyakinan individu terhadap kebolehan diri. Apabila remaja mempunyai keyakinan terhadap diri dan kebolehan diri maka mereka akan berjaya melakukan sesuatu dengan berkesan. Penghargaan kendiri yang tinggi sewajarnya dipupuk semenjak kanak-kanak masih kecil lagi. Walau bagaimanapun pemikiran dan sikap yang positif pada remaja masih boleh dibentuk sekiranya bimbingan dan didikan yang betul oleh ibu bapa ataupun pihak-pihak yang berkenaan seperti guru atau pakar-pakar perunding yang banyak menyediakan pelbagai kursus pembangunan diri.

Ibu bapa merupakan pengaruh utama dan model asas kepada remaja dalam berfikir dan bertingkah lak. Remaja memperlajari sesuatu berdasarkan apa yang dilihat dan didengari dari persekitarannya terutama individu yang signifikan dengannya serta mengaplikasikan segala pembelajaran tersebut dalam diri mereka. Tingkah laku ibu bapa yang memberi sokongan, penglibatan dan kawalan secara seimbang mempunyai hubungan yang positif dengan peningkatan perhargaan kendiri remaja. Penghargaan kendiri yang tinggi akan meningkatkan kebebasan autonomi dalam diri remaja yang akan mendorong mereka untuk mempelajari alam sekeliling dan perkara-perkara baru serta menjadi individu sempurna dan berdikari. Ciri-ciri personaliti yang berbentuk ini amat penting untuk diri mereka dan menjadi petunjuk kepada mereka dalam proses menangani masalah serta mendapatkan pencapaian akademik yang tinggi (Abdullah Al-Hadi, 1993; Lamborn dan Steinberg, 1993; Kaw Paw Lien dan Mohamad, 1990).

Cadangan

Berdadarkan metodologi dan dapatan kajian ini, beberapa cadangan dikemukakan:

1. Kajian ini tidak mengambilkira faktor etnik subjek kajian. Oleh itu untuk kajian yang akan datang disarankan supaya mengkaji sokongan ibu bapa di kalangan remaja cemerlang berdasarkan etnik.
2. Kajian ini juga tidak meninjau perbezaan mengikut jantina. Faktor perbezaan jantina boleh dipertimbangkan untuk kajian masa hadapan untuk menentukan sejauh mana jantina mempengaruhi tahap pencapaian dan persepsi individu.
3. Kajian ini menumpukan kepada remaja pencapaian akademik tinggi dan rendah yang tinggal bersama keluarga. Kajian akan datang juga dicadangkan supaya meneliti sama ada faktor tinggal di asrama atau berjauhan daripada ibu bapa memberi kesan terhadap sokongan social ibu bapa dan penghargaan kendiri remaja.

RUJUKAN

- Abdullah Al-Hadi, H.M. (1993). Faktor-faktor keluarga dan tingkah laku penyalahgunaan dadah: Satu kajian perbandingan antara penyalahgunaan dadah dengan buku penyalahgunaan dadah. *Pertanika J. Soc. Sci. & Hum.* 1:42-54.
- Abu Bakar Nordin dan Salbiah Ismail. (1991). Kesan pencapaian akademik kepada sikap terhadap pelajaran. *Jurnal Psikologi Malaysia*, 46:41-60
- Aizan Mohd Yussof. (1984). *The relationships between family communication, self-concept, and academic achievement of adolescent in some schools of Petaling Jaya, Malaysia*. Thesis Ph.D. Western Michigan University.
- Alves-Martins, m., Peixoto, F., Gouveia-Pereira, M. Amaral, V. & Pedro, I. (2002). Self-esteem and academic achievement among adolescents. *Educational Psychology*, 22(1):51-62
- Anuar Ahmad. (1990). *Perkaitan di antara latar belakang keluarga dan konsep kendiri pelajar dengan pencapaian akademik*. Laporan Projek Tahun Akhir. Serdang: Universiti Pertanian Malaysia.
- Arellano, C.M., Chavez, E.L., dan Deffenbacher, J.L. (1998). Alcohol use and academic status among Mexican American and White non-Hispanic adolescents. *Adolescence*, 33(132):751-760
- Barriga, A.Q., Doran, J.W., Newell, S., Morrison, E.M., Barbetti, V. & Robbins, D. (2002). Relationships between problem behaviors and academic achievement in adolescents: The unique role of attention problems. *Journal of Emotional and Behavioral Disorders*, 10(4):233-240
- Beane, J.A.. (1991). Sorting out the self-esteem controversy. *Educational-Leadership*, 49:25-30.
- Cheng, H.P. and Page, C.R. (1989). The relationship among sex, academic performance, anxiety and self-esteem of junior high school students in Taiwan. *Journal of Multicultural Counseling and Development*, 17: 123-132.
- Dukes, R.L. and Lorch, B. (1989). The effect of school, family, self-concept, and deviant behaviour on adolescent suicide ideation. *Journal of Adolescence*, 12: 239-251.
- Forehand R., Long, N., Brody, H.G. and Fauber, R. (186). Home predictors of young adolescent's school behavior and academic performance. *Child Development*, 57: 1528-1533.
- Hecker, D. (1998). Occupations and earnings of workers with some college but no degree. *Occupational Outlook Quarterly*, 42(2):28-39
- Kaw Paw Lien dan Mohammad Haji Yusuf. (1991). Tingkah laku keibubapaan dan penghargaan kendiri remaja. *Jurnal Psikologi Malaysia*, 7:61-80.
- Lamborn, D.S. and Steinberg,L. (1993). Emotional autonomy redux: Revisiting Ryan and Lynch. *Child Development*, 64:483-499.
- Lockheed, M.E., Fuller, B. and Nyirongo, R. (1989). Family effects on student' achieve-

- ment in Thailand and Malawi. **Sociology of Education**, 62:239-256.
- Lynskey, M. dan Hall, W. (2000). The effects of adolescent cannabis use on educational attainment:A review. **Addiction**, 95(11):1621-1630.
- Maqsud, M. and Rouhani, S. (1991). Relationships between socio-economic status, locus of control, self-concept, and academic achievement of Batswana adolescents. **Journal of Youth and Adolescence**, 20:107-114.
- Maznah Bab. (1993). Malay secondary school students' social support preferences: implications for support network interventions. **Pertanika J.Soc.Sci. & Hum.** 1:1-9.
- Mok Song Say. (1991). Pendidikan di Malaysia: mengikut sukanan pelajaran **Ilmu Pendidikan, Februari, 1991**. Kuala Lumpur: Kumpulan Budiman, Sdn. Bhd.
- Muijs, R.D. (1997). Predictors of academic achievement and academic self-concept: A longitudinal perspective. **British Journal of Educational Psychology**, 67(3): 263-277.
- Newmann, M.F. (1989). Student engagement and high school reform. **Education Leadership**, 46-36.
- Pearson, R.E. (1982). Support: exploration of a basic dimension of informal helping and counseling. **Personal and Guidance Journal**, (61): 83-87.
- Petersen, A.C., Schulenberg, J. E., Abramowitz, R.H., Offer, D. and Jarcho. H.D. (1984). A Self-Image Questionnaire for Young Adolescent (SIQYA): Reliability and validity studies. **Journal of Youth and Adolescence**, 13:93-110.
- Raffini, P.J. (1993). **Winners without losers: Structures and strategies for increasing student motivation to learn**. Boston, Massachusetts: Allyn and Bacon.
- Robinson-Awana, P., Kehle, T.J., and Jenson. W.R.(1986). But what about smart girls? Adolescent sel-esteem adn sex role perceptions as a function of academic achievement. **Journal of Educational Psychology**, 78: 178-183.
- Rumaya Juhari. (1989). **Kajian pengaruh penglibatan ibu bapa ke atas pencapaian akademik remaja**. Laporan Projek Tahun Akhir. Serdang: Universiti Pertanian Malaysia.
- Sanders, C.E., Field, T.M. & Diego, M.A. (2001). Adolescents' academic expectations and achievement. **Adolescence**, 36(144).
- Skaalvik, M.E.(1983). Academic achievement, self-esteem adn valuing of the school-some sex differences. **British Journal of Educational Psychology**, 53:299-306.
- Smith, T.E. (1992). Time use and change in academic achievement: A longitudinal follow-up. **Journal of Youth and Adolescence**. 21:725-747.
- Steinberg, L., Lamborn, D.S., Dornbusch, M.S. adn Darling, N. (1992). Impact of parenting practices on adolescent achievement: Authoritative parenting, school involvement, adn encouragement to succeed. **Child Development**, 63:1266-1281.
- Trusty, J. (2000). High educational expectations and low achievement: stability of educational goals across adolescence. **Journal of Educational Research**, 93(6); 356-365.

- Williams, S. dan McGee, R. (1994). Reading attainment and juvenile delinquency. **Journal of Child Psychology and Child Psychiatry**, 35:442-459.
- Yogev, A dan Ilan, Y. (1987). Does self-esteem affect educational aspirations? The case of the ethnic enclave. **Urban Education**. 22:182-202.
- Zuraini Borhan. (1993). **Sokongan ibu bapa dan perkaitannya dengan pencapaian akademik anak remaja**. Laporan Projek Tahun Akhir. Serdang: Universiti Pertanian Malaysia.